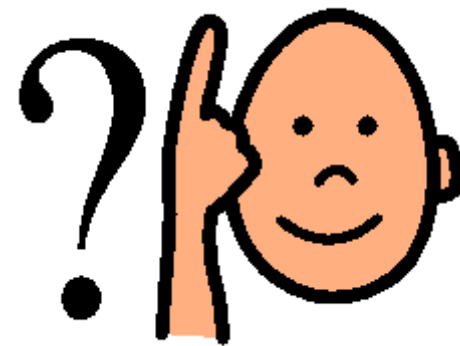

Symbolstøttet læringsmiljø

Vivi Løkkegaard
Åbent Værksted
Marts 2019

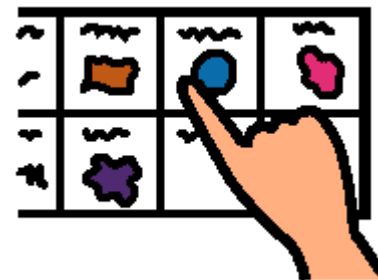
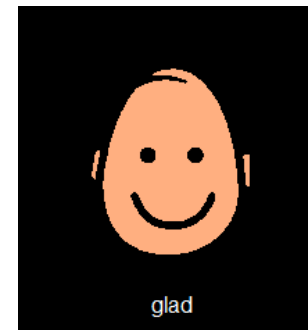
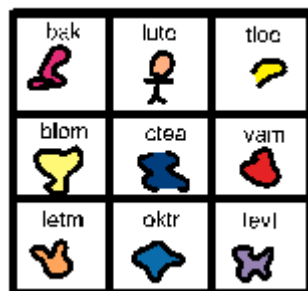

Skabe sammenhæng mellem de læringsmaterialer vi bruger i dagligdagen og elevernes kommunikationshjælpemidler

Overvejelser ved valg af symboler

- Komplexitet
- Kontraster
- Symbolstørrelser
- Valg af symboler
- Tilgængelighed

Det er vigtigt at skabe en kontinuitet i symboltilegnelsen, tænk engang hvis stavemåde, alfabettype og sprog blev skiftet med jævne mellemrum for os.

Symbolerne bruges i børnenes kommunikationsmaterialer

- Bøger- PODD-bøger og PODD-inspirerede kommunikationsbøger
- Tavler
- Elektroniske hjælpemidler – e-PODD
- Tablets

Hvad bruges symbolerne til?

- skema
- struktur
- vejledning
- undervisningsmaterialer

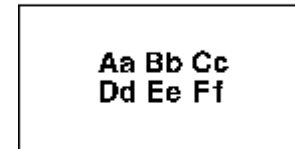

Dagsskema

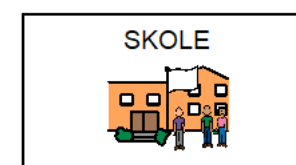
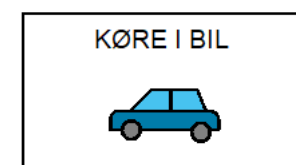
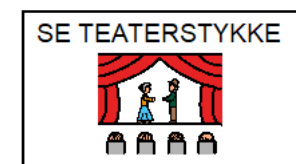
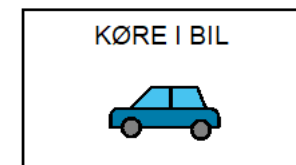
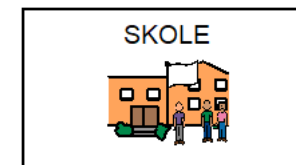
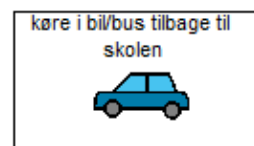
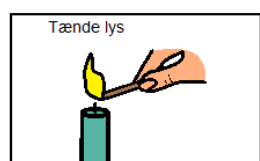
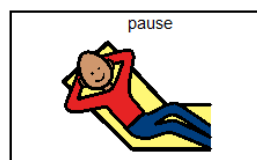
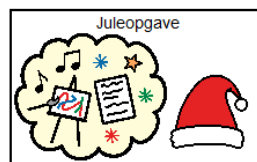
- Alle (næsten) på skolen bruger de samme symboler for fagene.

Det har den fordel:

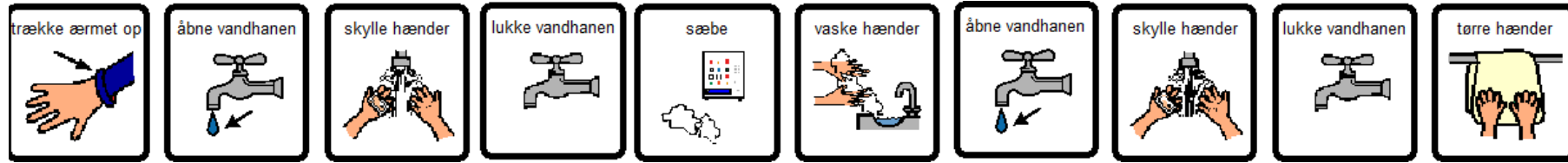
- Børnene kan læse hinandens skema
- Ved klasseskift skal eleven ikke bruge energi på at lære nye symboler. Ordbilledet er dansk hele skoleforløbet for det almene barn.

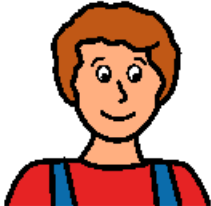
Eksempel på symboler brugt til struktur

Beskrivelse af forløb/rækkefølger (toilet, garderobe,.....)

Sofus

snakke stille

spise

frugt

vælge mad

tygge

drikke

spørge om hjælp

færdig

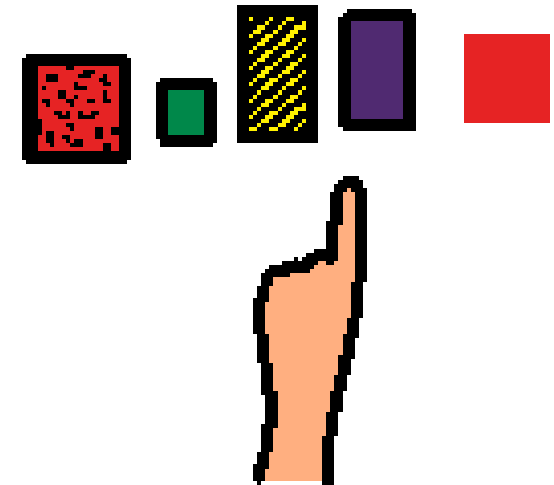
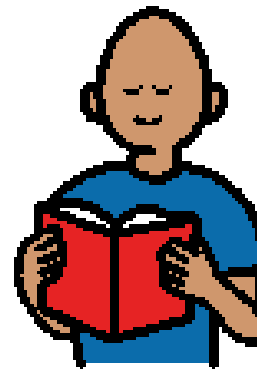

rydde op

I undervisningen bruges symbolerne til

- Kommunikation
- Begrebs- og sprogudvikling
- Sange
- Valg af aktiviteter
- Sybollaesning – historier og eventyr
- Emnehistorier (svømning, ridning....)
- Forenkling af allerede skrevne historier
- Errorless story-telling
- Bevægelse og motorik
- Matematik
- Evaluering
- osv

Materialer til kommunikation, begrebs- og sproglig udvikling

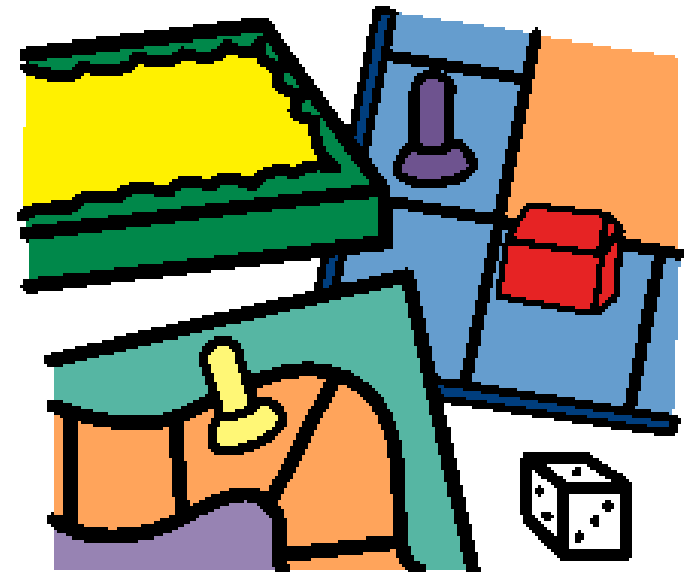
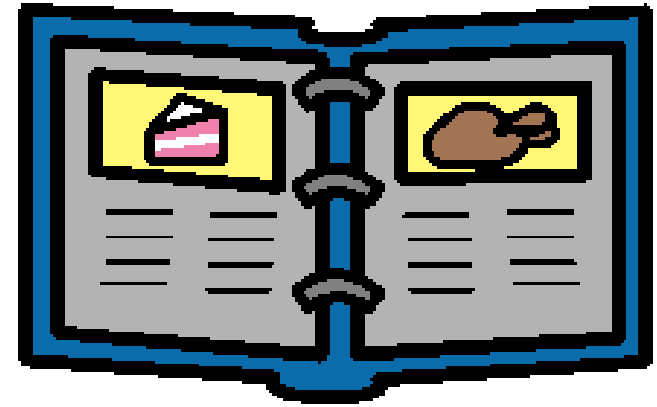
- Materialer om ordklasser
- Materialer om sproglige begreber som overbegreber, antonymer, synonymmer.
- Matematiske begreber.
- Matchopgaver af forskellig art
- Opgaver omkring sortering
 - hvad hører sammen med?
 - hvad gør du hvor?
 - hvad er der ex brandstation osv.?

(PODD-bog som ordbog 40 eller 70 pr. side)

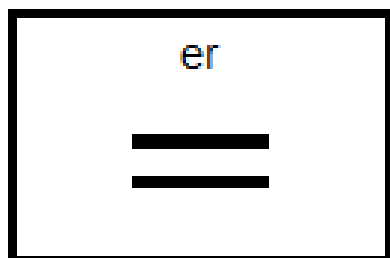
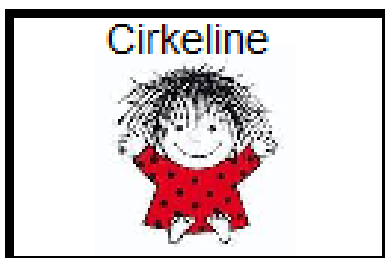
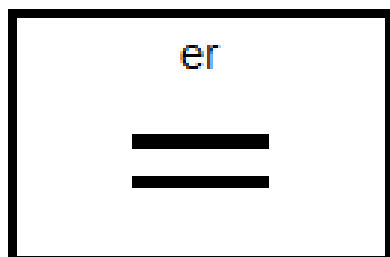
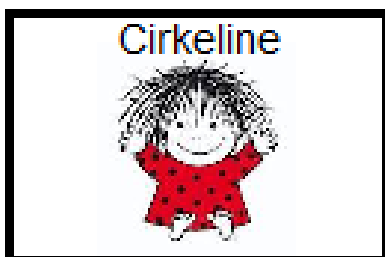
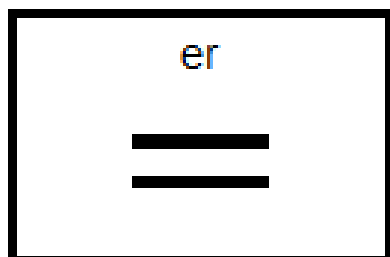
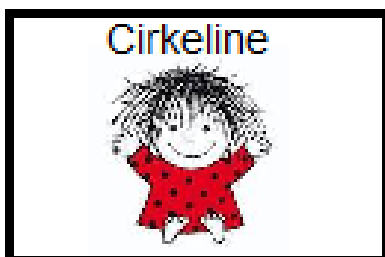
Opgavetyper

- Bogen om.....
- Billedlotteri
- Domino
- Memory
- Sætningsspil – Cirkeline
- Hvad mangler..? - Sorteringsopgaver

Hvorfor vælge de samme opgave/spiltyper?

Undervisningsmaterialer om ordklasser adjektiver, præpositioner, verbum osv.

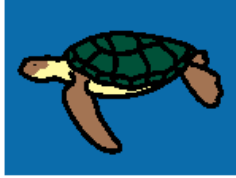

Materialer om sproglige begreber som overbegreber

BÆR

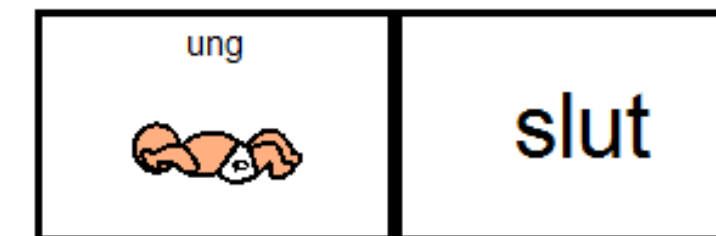
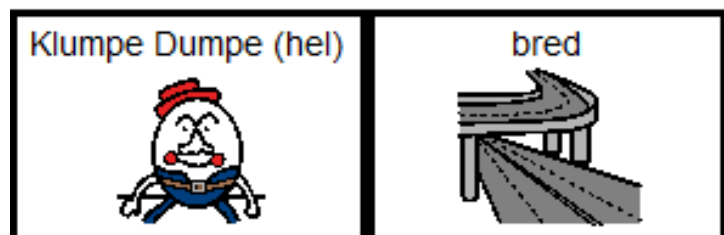
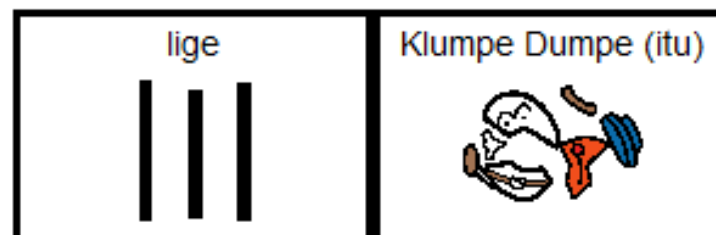
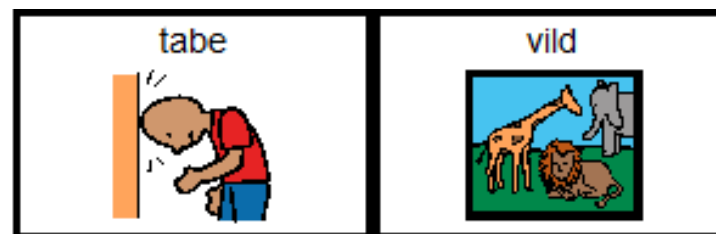
jordbær 	solbær
bær 	kirsebær

HAVDYR

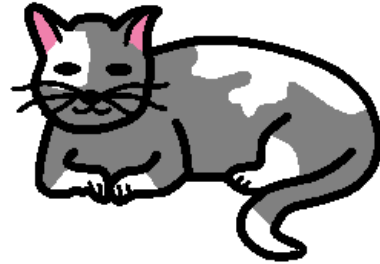
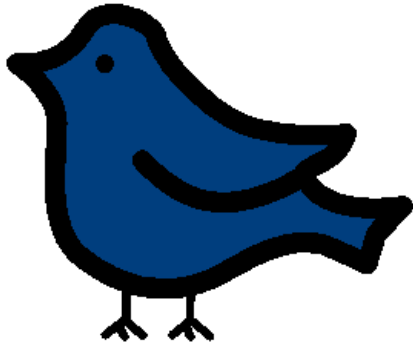
REJE 	HVALER
SKILDPADDE 	BLÆKSPRUTTE

hindbær
tyttebær
fisk
krabbe

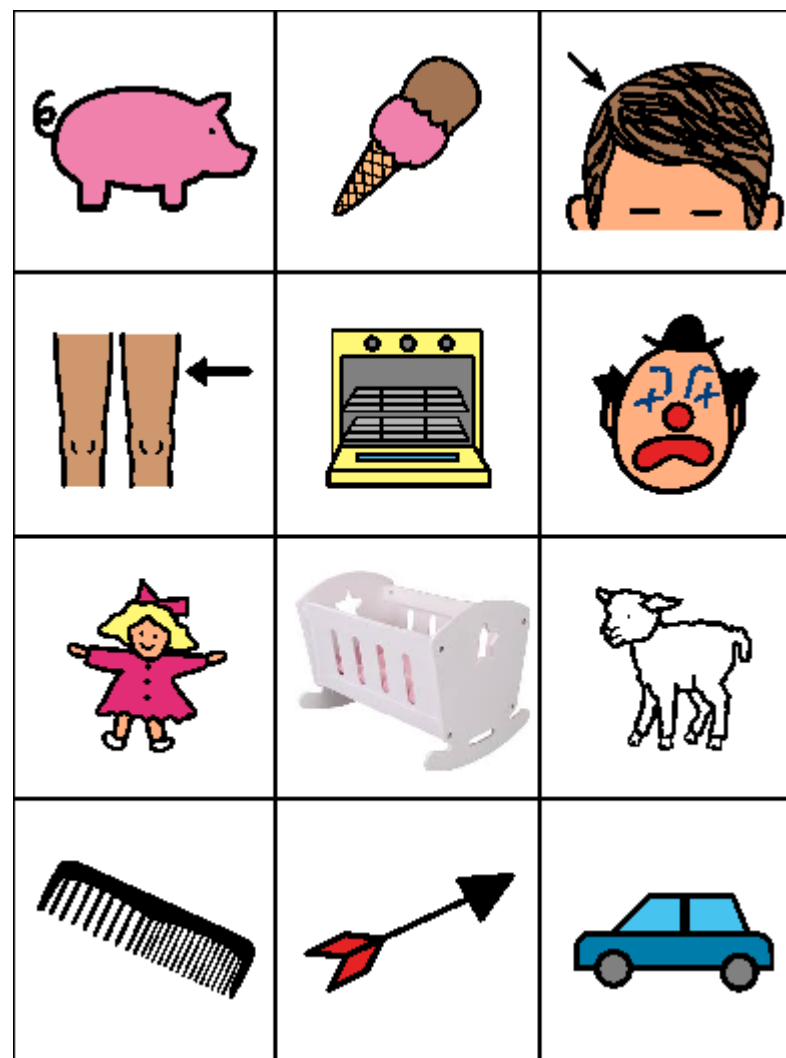
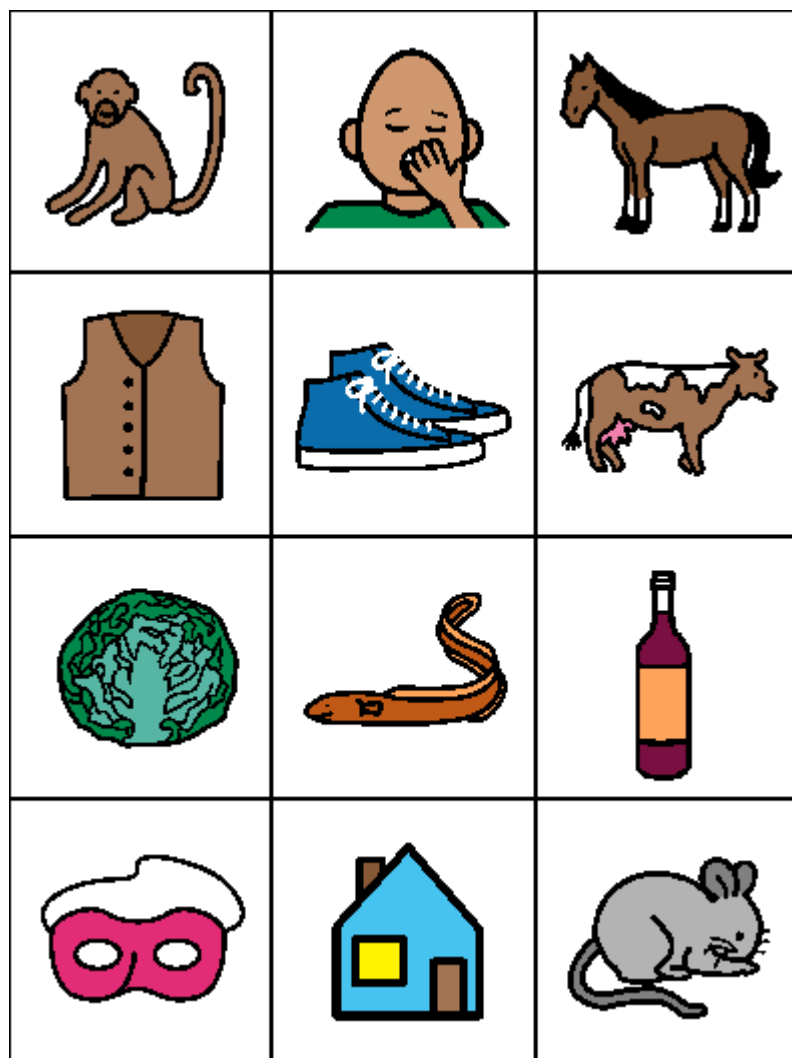
Antonymer:

Rim og rimspil – find rimpar

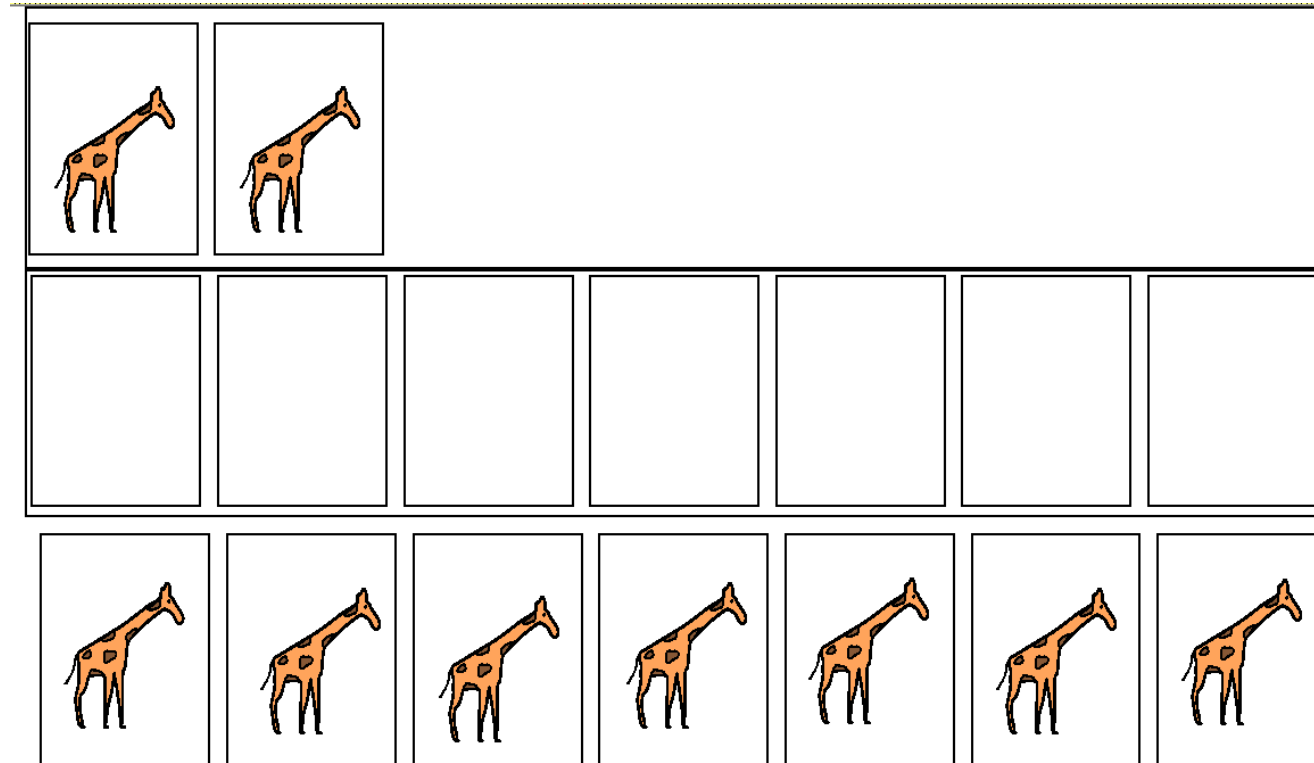

Rim-vendespil

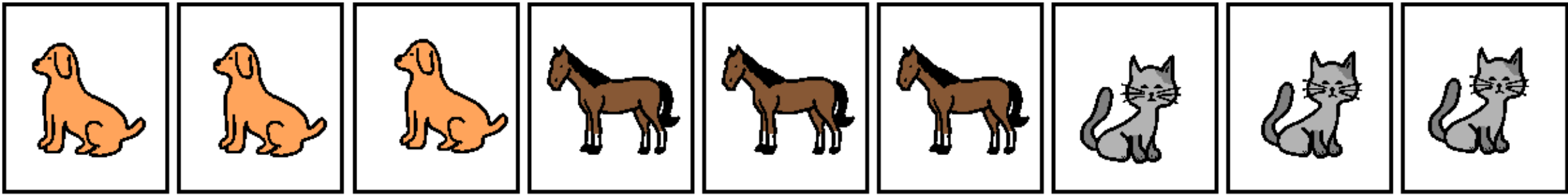
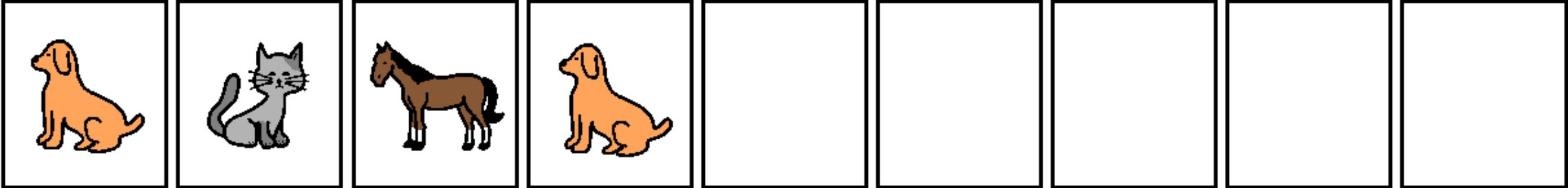

Matematiske begreber

- Lige mange.....

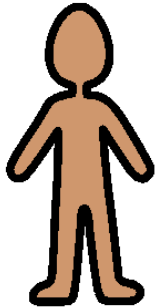

Sæt i rækkefølge.....

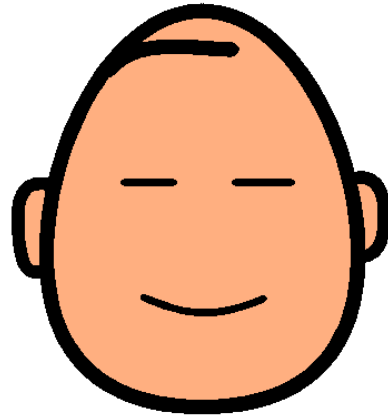

Opgaver til match.....

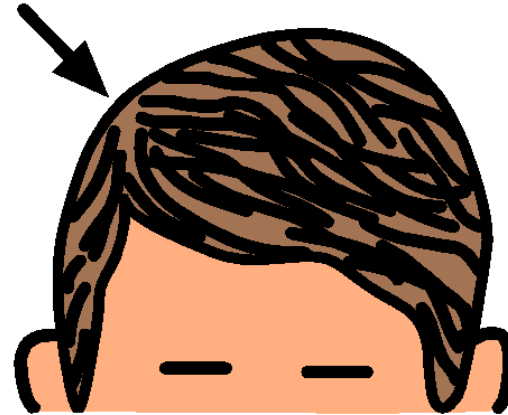
Her er en bog
om min krop

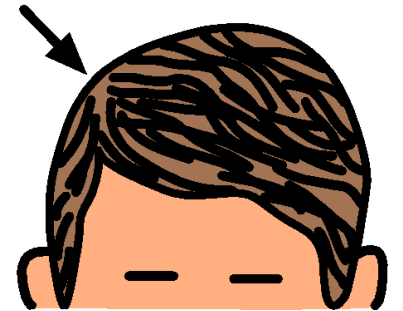
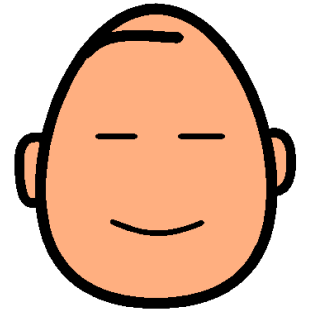
lavet af Vivi Løkkegaard,
Rolighedsskolen, Østermølle
2015

JEG HAR ET HOVED

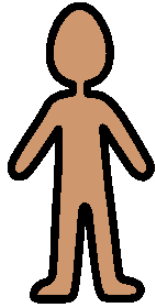

JEG HAR HÅR

Opgaver uden match....

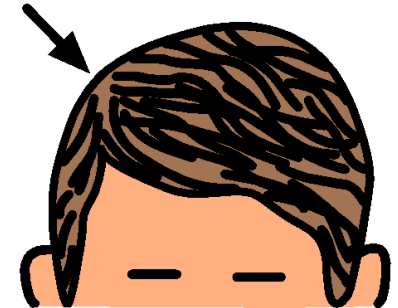
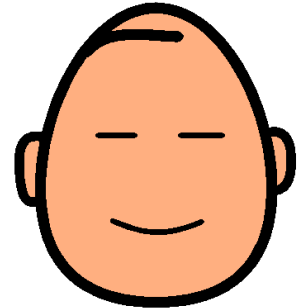
Her er en bog
om min krop

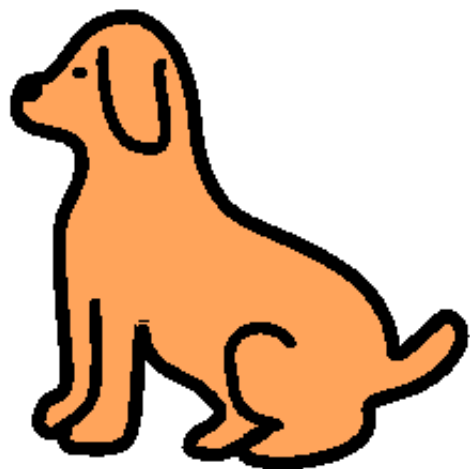
lavet af Vivi Løkkegaard,
Rolighedsskolen, Østermølle
2015

JEG HAR ET HOVED

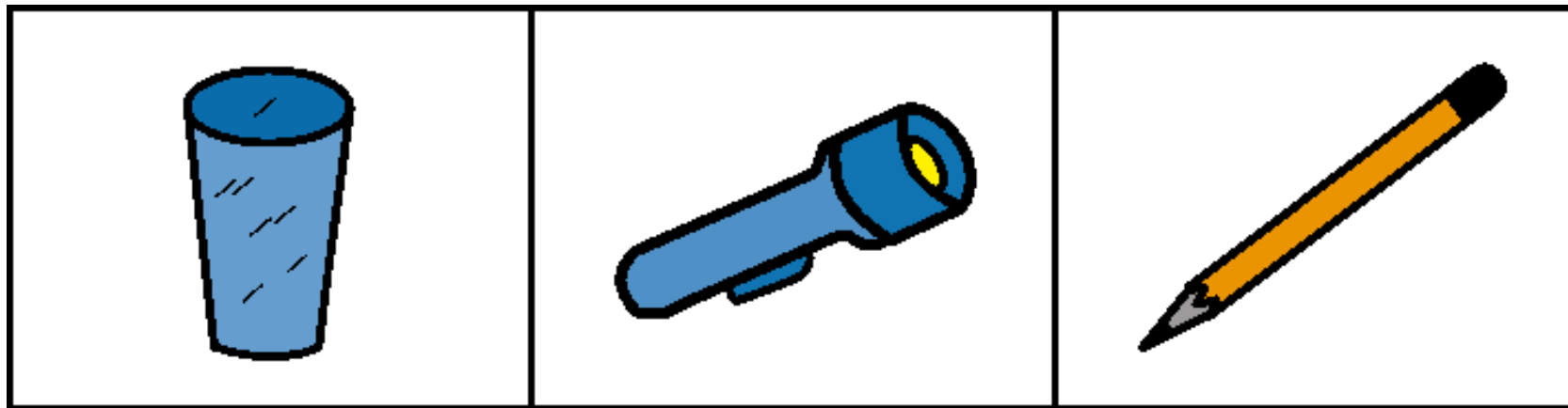
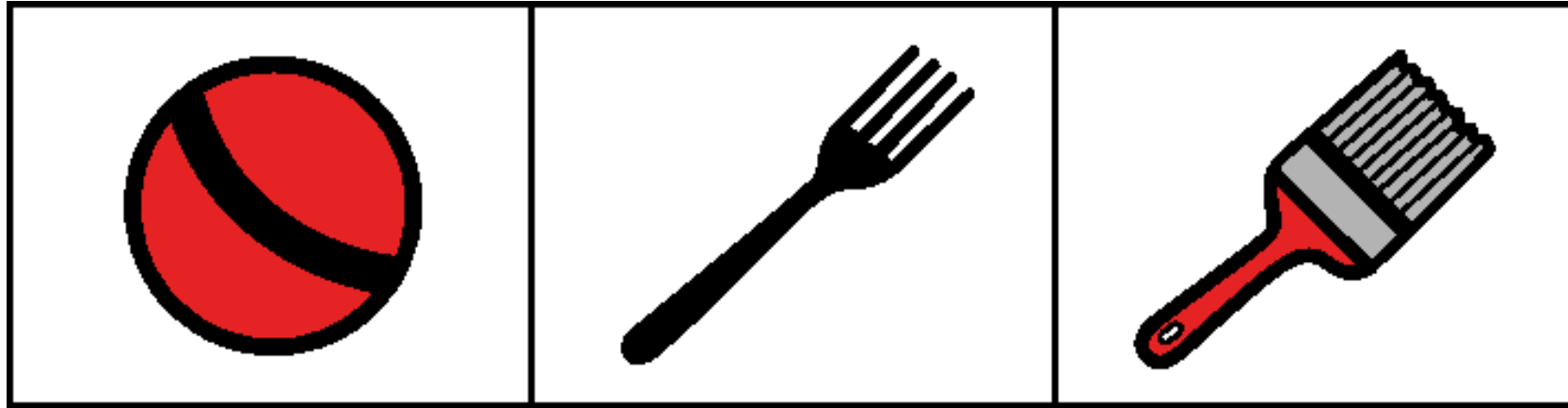
JEG HAR HÅR

Hvad passer ikke her?

Hvad bruges det til?

Hvad spiser dyrene?

haj

ræv

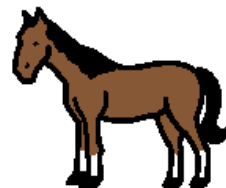
løve

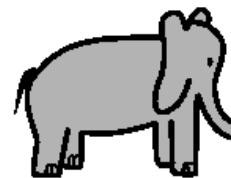
giraf

hest

elefant

planter

kød

--	--	--

--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

Sproglig opmærksomhed

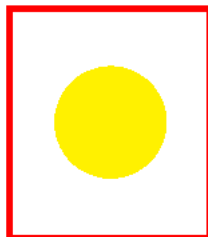
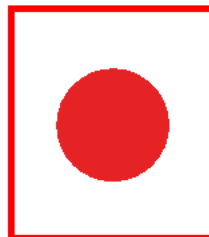
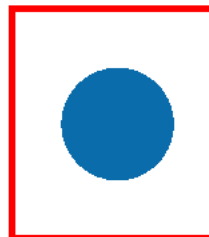
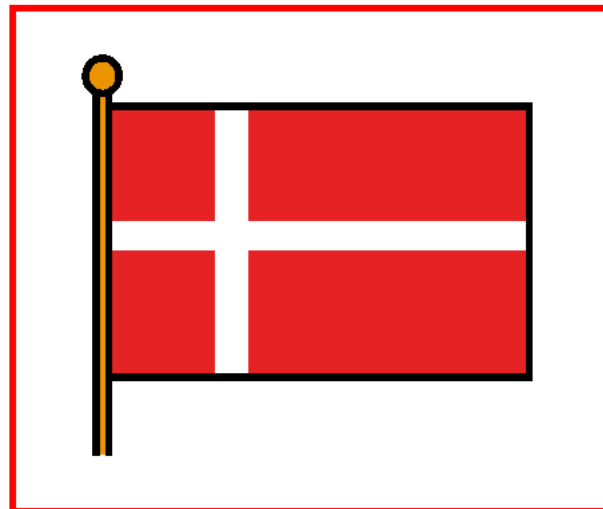
- Former og farver
- Hvad hører sammen?
- Hvad spiser dyrene?
- Mundmotorik
- Rimpar
- Skibet er ladet med.....

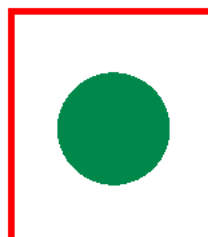
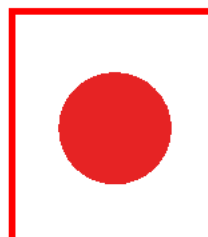
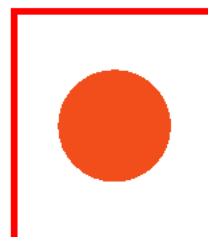
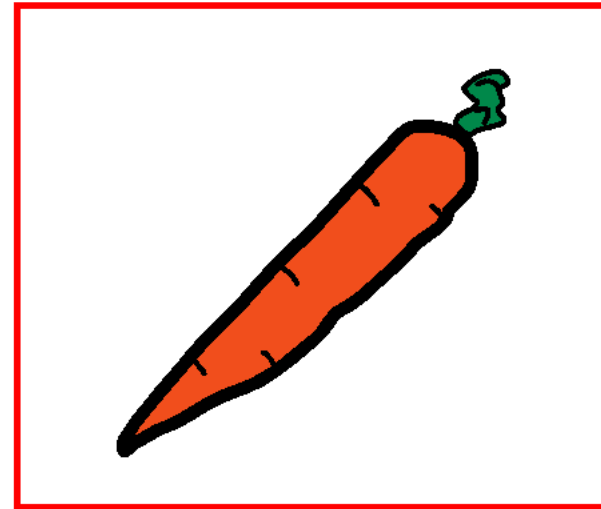
Former og farver

Hvilken farve ser du i
det danske flag?

Hvilken farve har en
gulerod?

Mundmotorik

smile

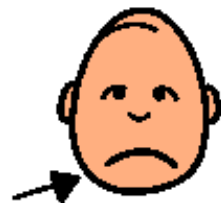
gabe

flytte tungen ud til siden

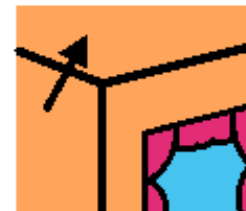
kyssemund

sur

tungen op til næsen

vaske loft/gane
med tungen

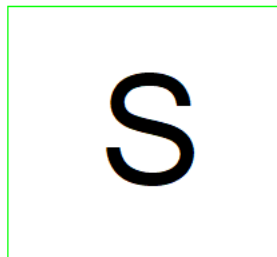
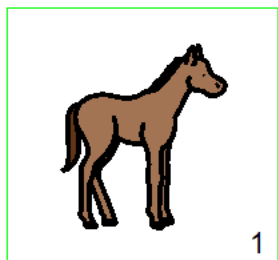
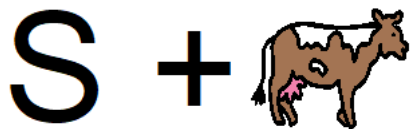
vaske gulv/bunden
af munden

Fonologisk opmærksomhed

- Hvad ser du på tegningen?
- Hvilke to billeder har samme forlyd?
- Hvis man sætter s foran ko så får man
- Hvad rimer?
- Sol+sort= sammensatte ord
- mundmotorik.

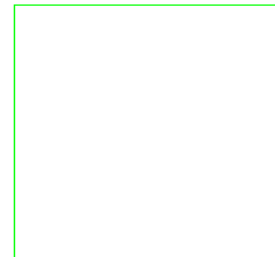
HVIS VI SÆTTER S FORAN
KO SÅ HAR VI SKO

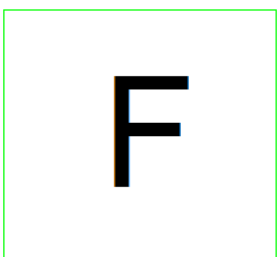
+

=

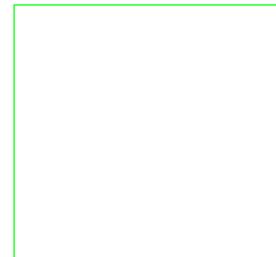
1

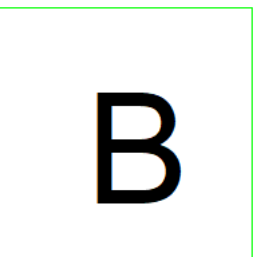
+

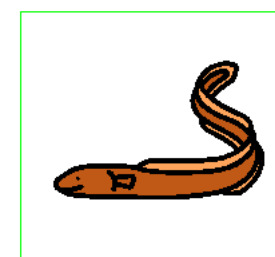
=

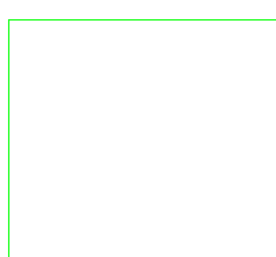
1

+

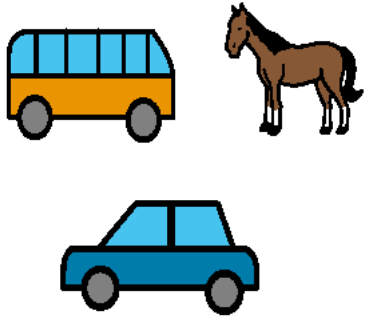

=

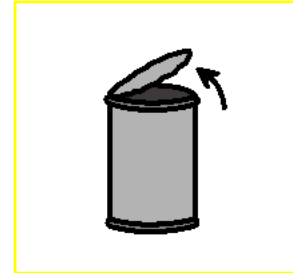
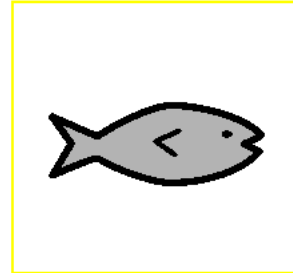
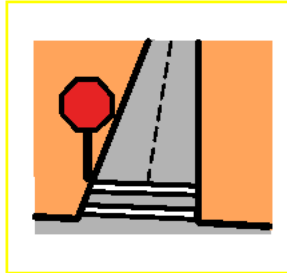
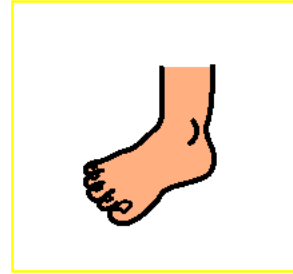

1

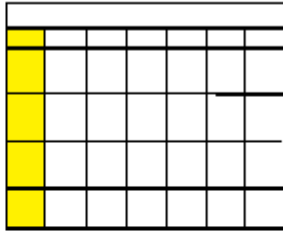

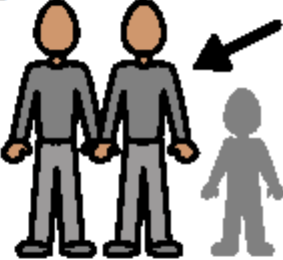

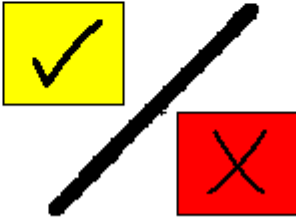

HVILKE TO BILLEDER HAR
SAMME FORLYD?

Hvad begynder med den samme lyd som fod?

God morgen allesammen, mandag

<p>God morgen allesammen</p> 	<p>så mødes vi igen</p> 	<p>og hvilken dag er det i dag</p> 	<p>det er mandag</p>
<p>i dag</p> 	<p>er alle børn nu kommet</p> 	<p>ja de sidder her og der</p> 	<p>og hvor er mon de voksne</p>
<p>de sidder også her</p> 	<p>og har vi nogen gæster</p> 	<p>nej der er ingen her/ja der sidder en/nogen lige der</p> 	<p>god morgen Østermøllebørn tra la la la la</p>

Sange:

Mariehønen Evigglad vers 1			
Mariehønen Evigglad 	gik tur 	på et rabarberblad 	
og 	mødte 	Søren Snegl 	der lå
og sov 	med sneglehuset på. 		

Valg af aktivitet, sang, rim osv.

høre musik

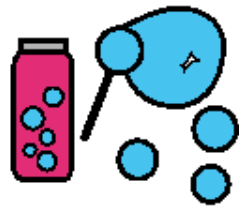
læse en bog

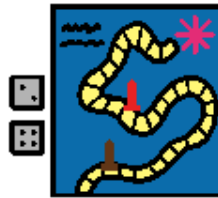
spille instrumenter

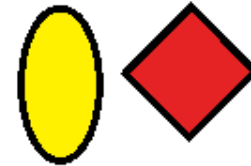
puste sæbebobler

spille spil

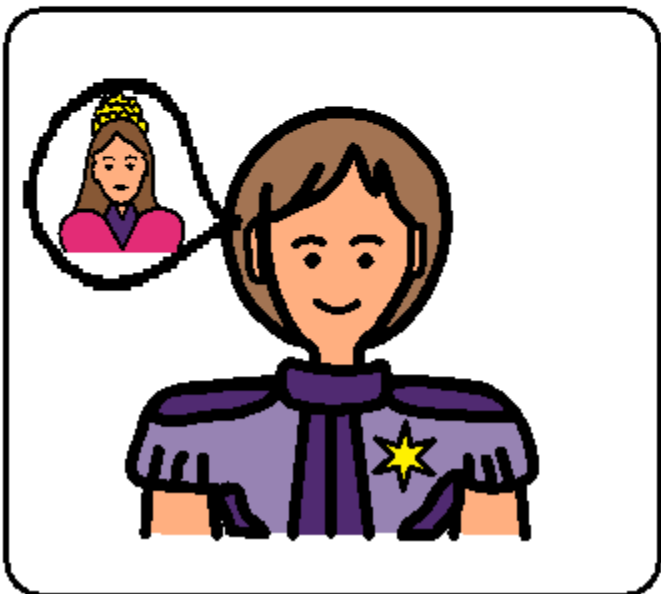

noget andet

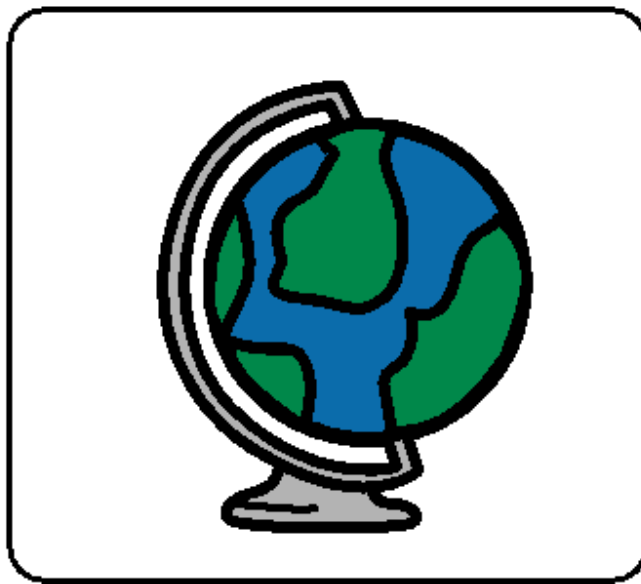

Eventyrlæsning (fra prinsessen på ærten)

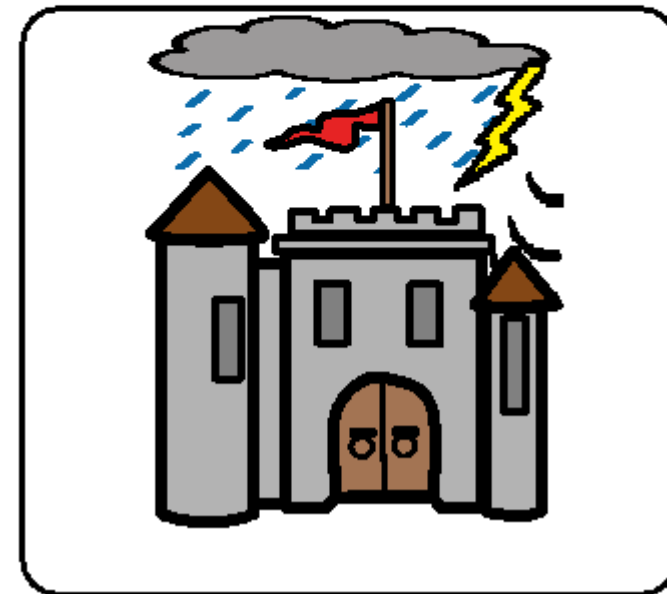
Der var engang en prins som ønskede sig en kone, og hun skulle være en rigtig prinsesse.

Han rejste rundt i hele verden, men han fandt ingen prinsesse.

En aften var det et forfærdeligt uvejr. Det lynede, tordnede og regnede.

Om at skulle til ridning....

Bogen om ridning

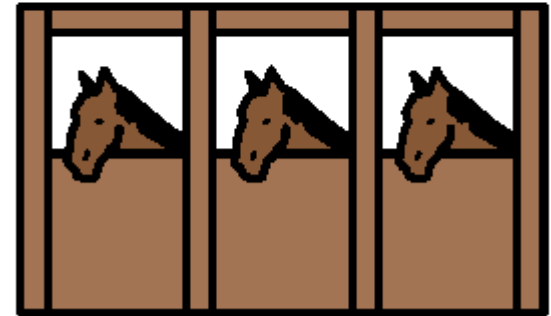

lavet af Vivi Løkkegaard,
Rolighedsskolen, Østermølle
2013

Jeg elsker at køre
til ridning i bussen

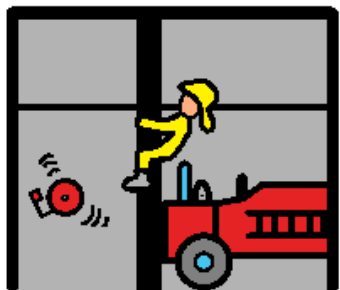

Vi kører ud til
rideskolen.

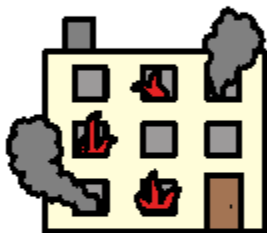
"oversættelse" af bog.

Hvad sker der på brandstationen?

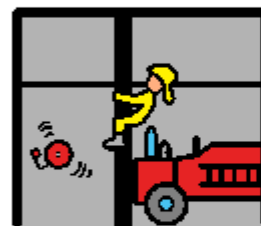

lavet af Vivi Løkkegaard,
Rolighedsskolen, Østermølle
2015
frit efter Guido Wandreys bog

ILDEBRAND!!! udbryder Katrine og peger på huset overfor bagerforretningen. I samme øjeblik kom brandsprøjterne susende for fuld udrykning. I en fart får de koblet vandet til, så en brandmand fra toppen af stigevognen kan slukke ilden. De andre brandmand tager imod en mand, som hopper ned i redningstæppet for at komme væk fra den brændende lejlighed i en fart.

I dag er der "åbent hus" på brandstationen. Alle kan komme og se brandsprøjterne og høre, hvordan brandmænd arbejder. Man kan komme op i stigen og prøve at sidde i førerhuset på brandbilen. Det er spændende! En kvindelig brandmand viser Kasper og Katrine, hvordan man skal holde slangen. "Jeg vil være brandmand, når jeg bliver stor", siger Kasper.

Errorless story-telling

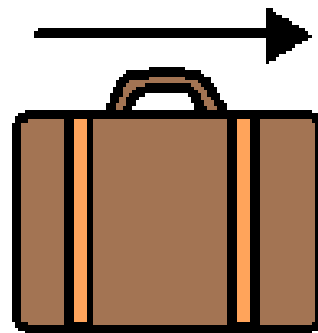
Den gode fe

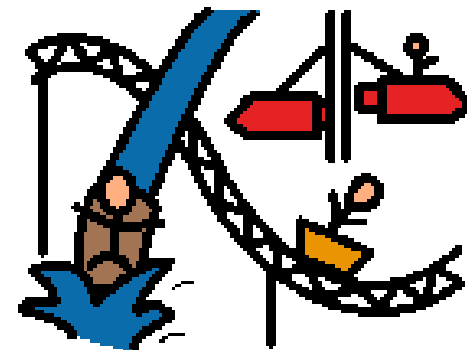
Daria

rejser i

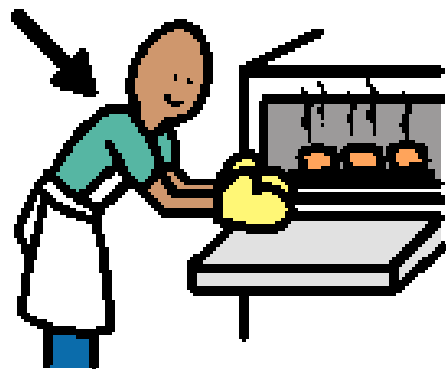

forlystelsespark

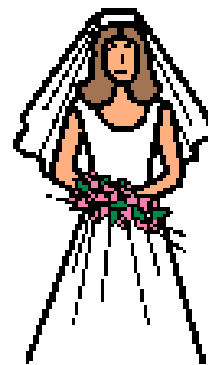

og

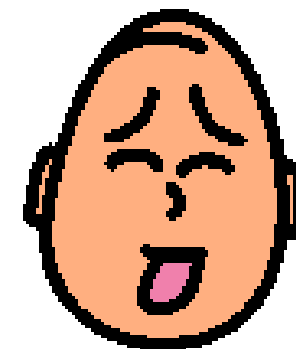
bager

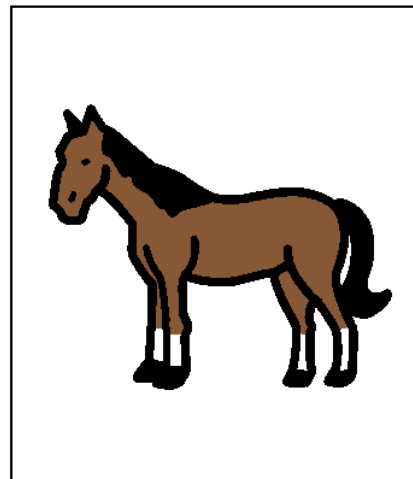
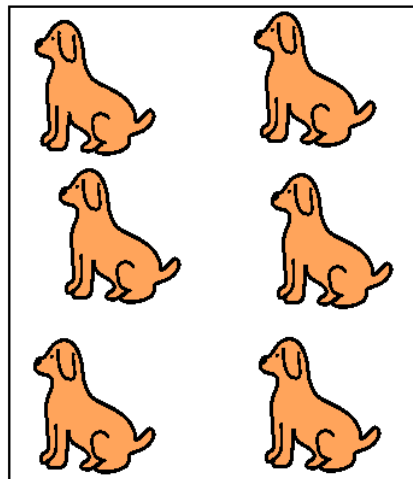
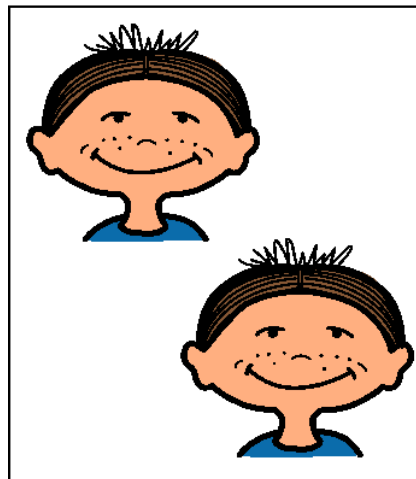
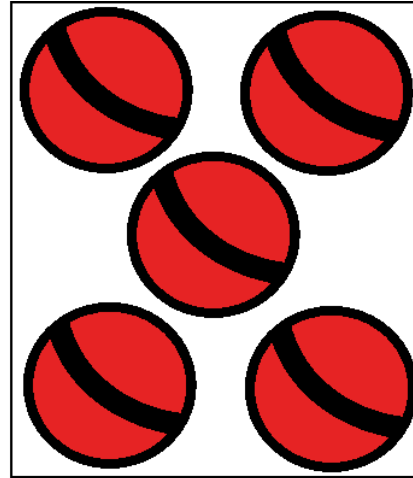
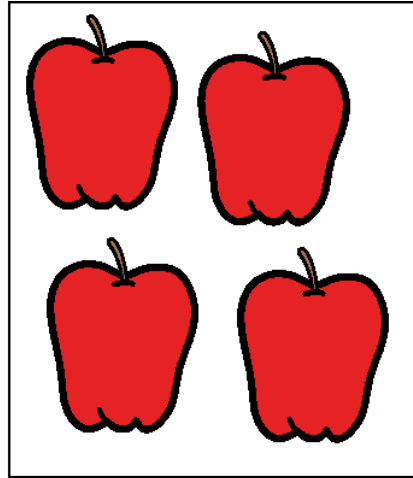
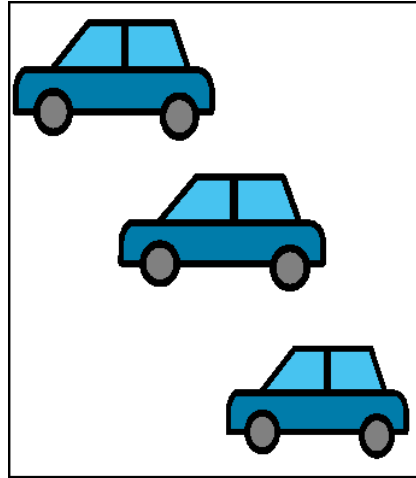
en brud

og det er ækelt.

Matematik: Tælle-lotteri

Tælleopgaver

drengen

spiller

med

en

1

bold

en

drengen

spiller

med

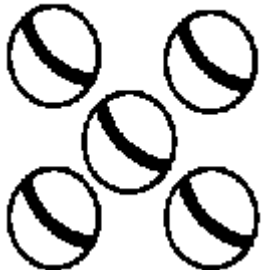
fem

5

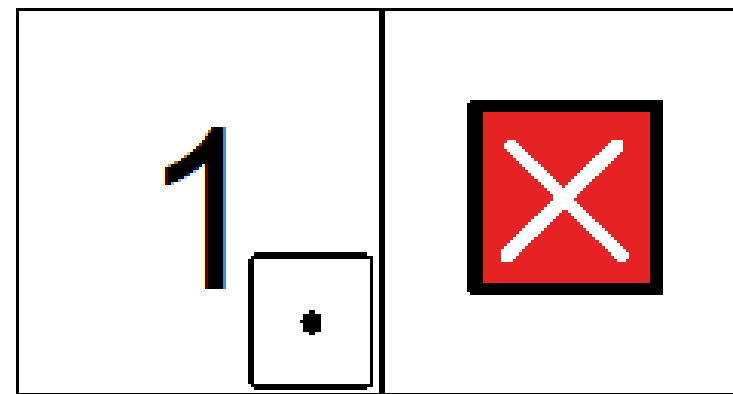
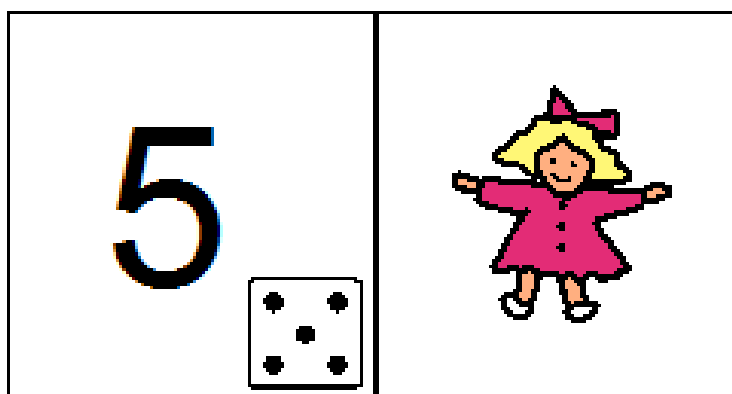
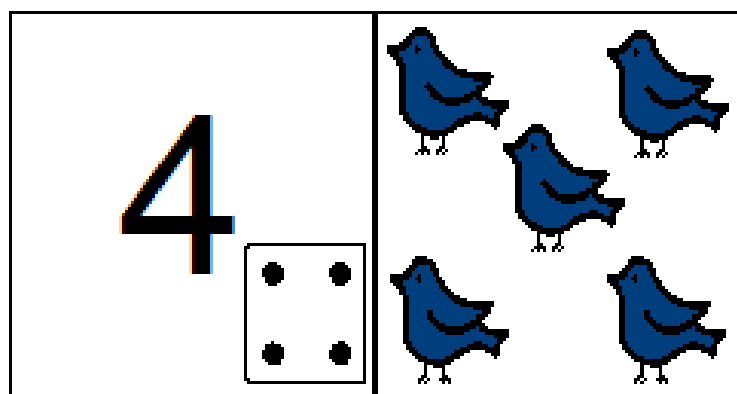
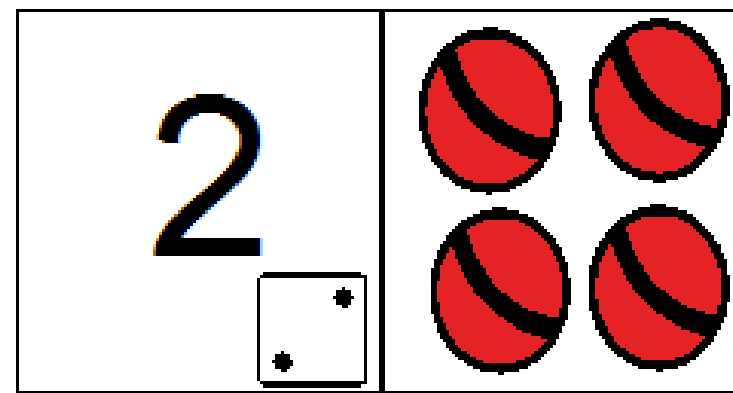
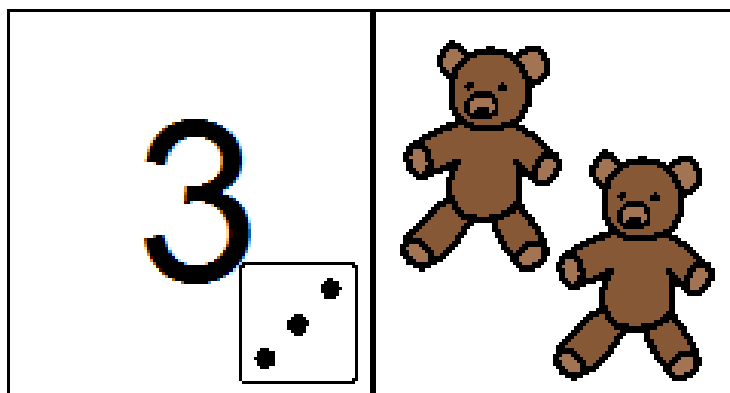
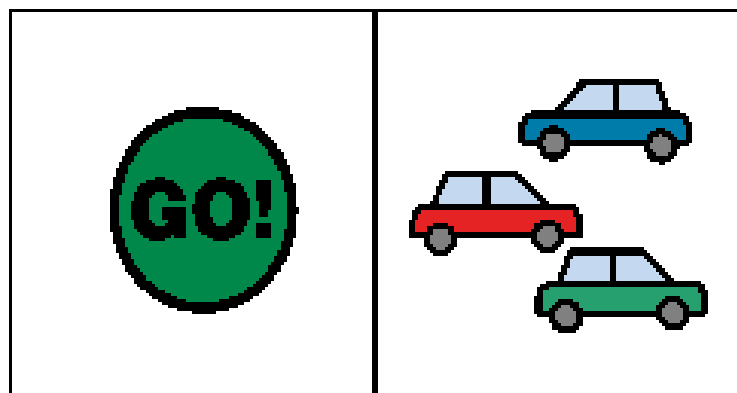
bolde

fem

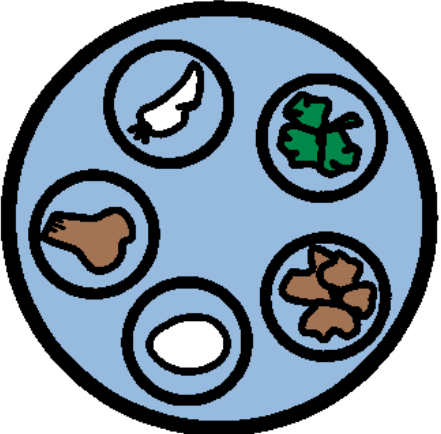

Domini med tal

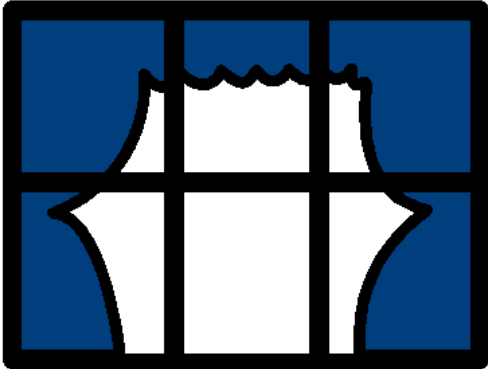
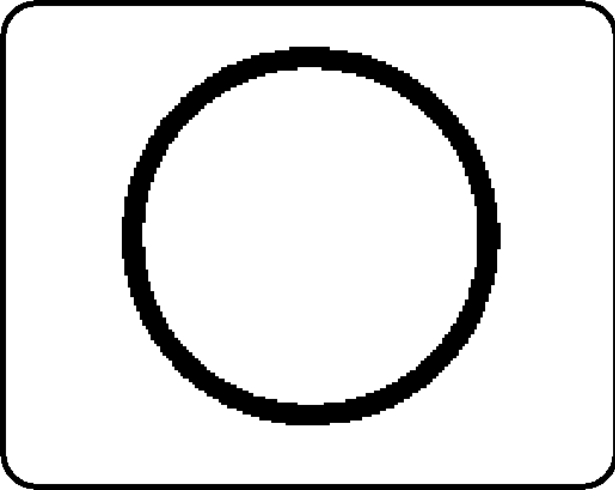

Former – til match

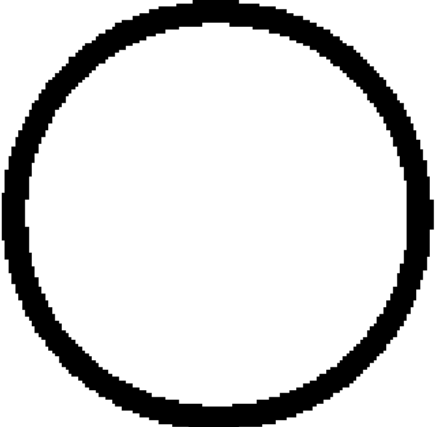
HER ER EN TALLERKEN

A light blue circular plate with a black outline. Inside the plate are five smaller circles containing different food items: a white mushroom, a green clover-like vegetable, a brown piece of meat, a brown leafy vegetable, and a white egg.

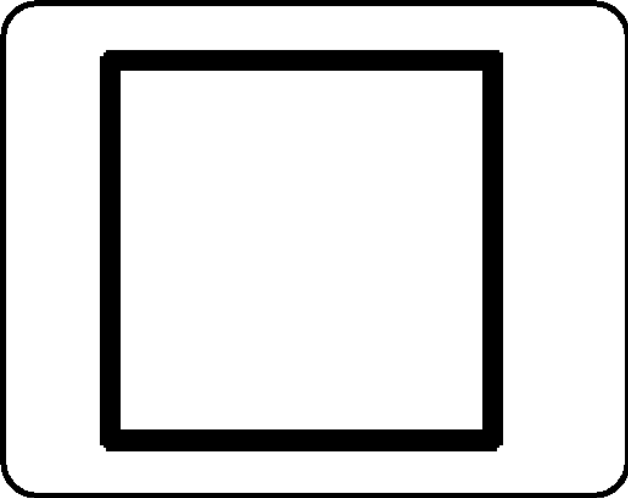
HER ER ET VINDUE

A square window with a black frame. The window is divided into four panes by a horizontal and a vertical line. Blue curtains are drawn back on the left and right sides, revealing a white background behind the window.

-DEN ER RUND. (CIRKEL)

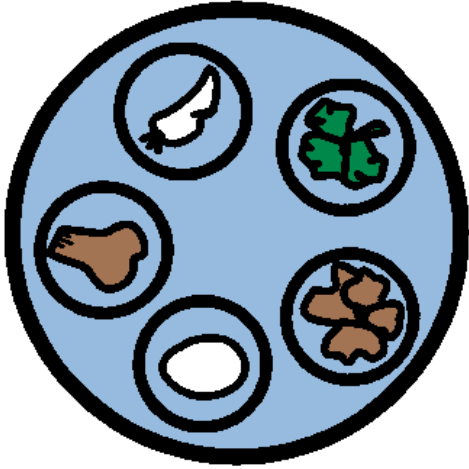
A simple black outline of a circle centered within a white square frame.

-DET ER FIRKANTET

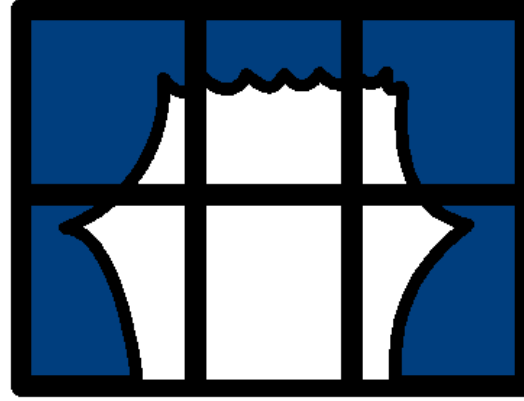
A simple black outline of a square centered within a white square frame.

Former:

HER ER EN TALLERKEN

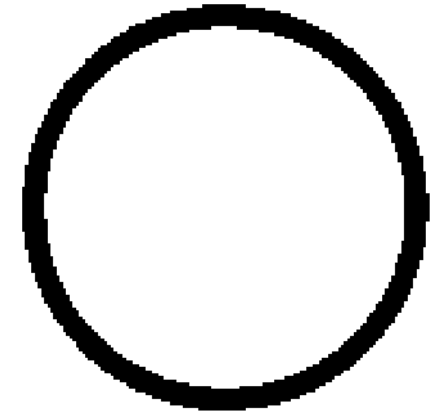
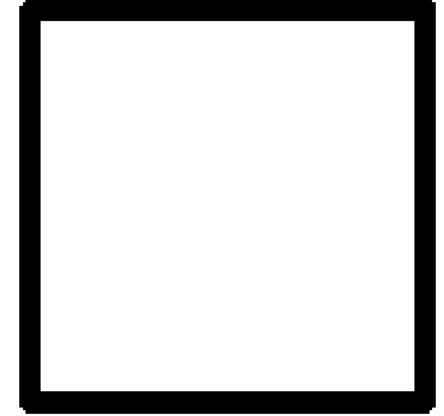

HER ER ET VINDUE

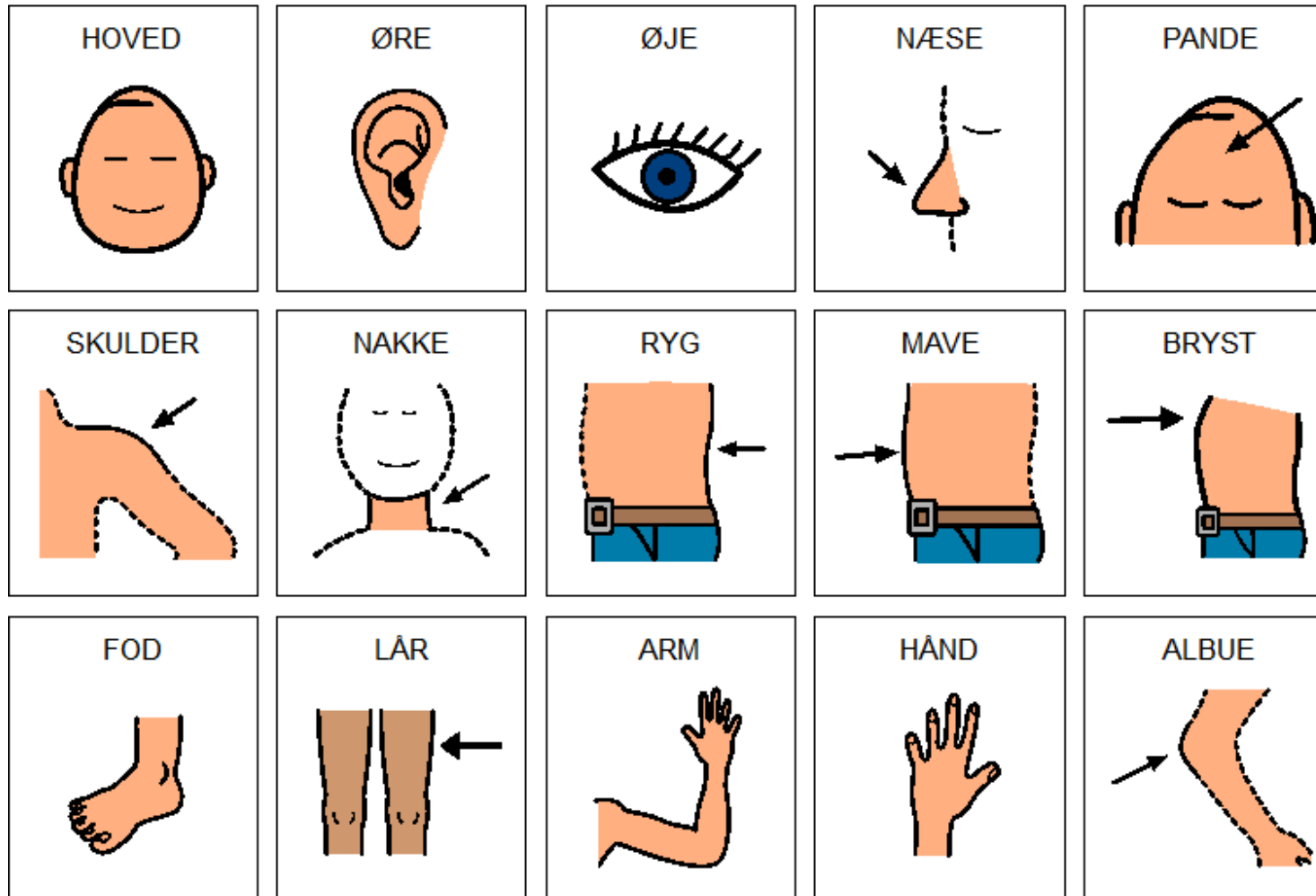
-DEN ER RUND

-DET ER

Bevægelse og motorik

FIDO

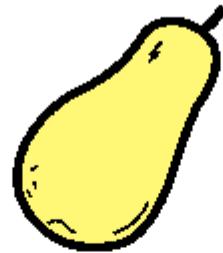
Bevægelse og motorik:

FRUGTSALAT

ÆBLE

PÆRE

BANAN

BLOMME

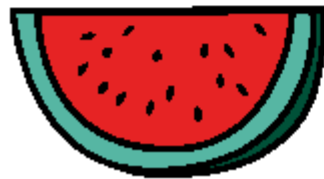
VINDRUE

APPELSIN

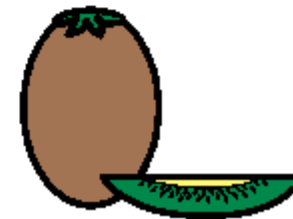
MELON

ROSIN

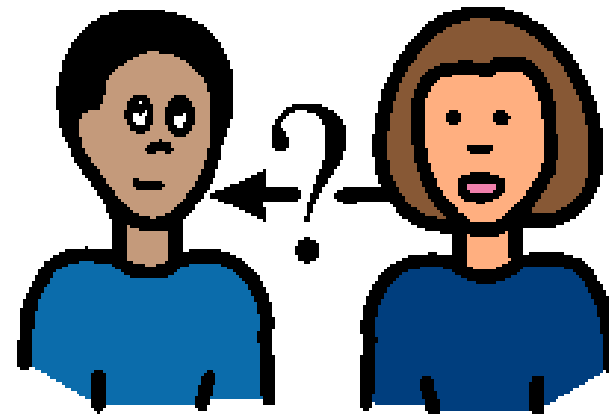

KIWI

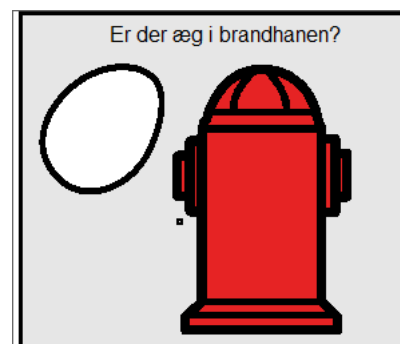

Evaluering

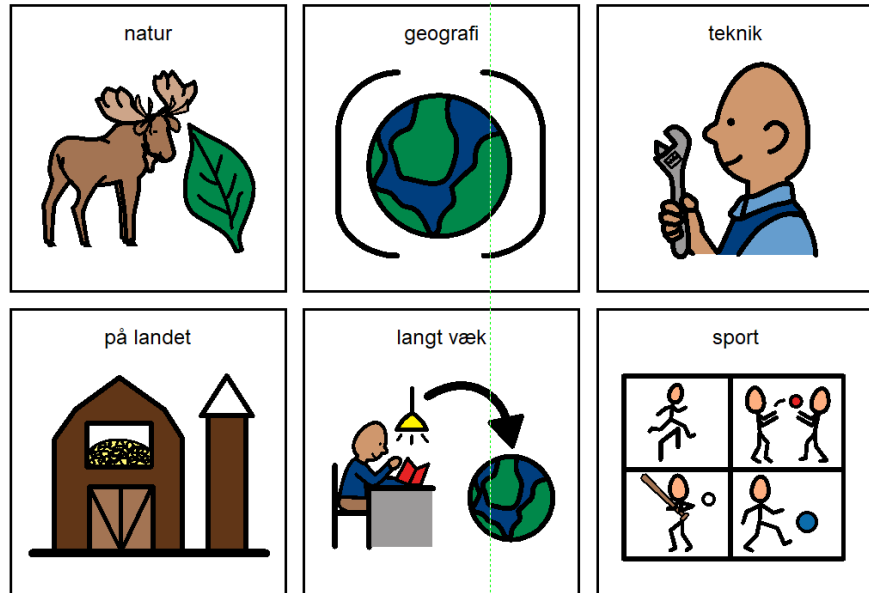
- Quiz – hvor eleven svarer vha. deres kommunikationshjælpemiddel
- Brætspil med svarmuligheder
- Quiz med sandt og falsk

112 – sandt eller falsk

Quiz med svarmuligheder

Hvilket dyr lever vildt i Danmark?

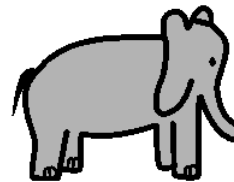
ræv

Tigerunge

elefant

Hvad spiser et egern?

pizza

nødder

dyppet isvaffel

I emneuger bruges symbolerne til:

- Kommunikationstavler
- Informationsblade
- Skilte til værksteder
- Opslag og plakater
- Sange
- mm.

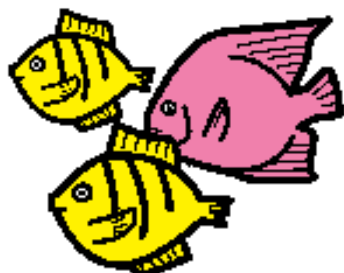
Inspiration: Fra oplevelse til kommunikation (TAVS-gruppen)

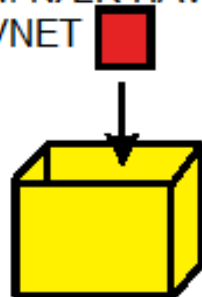
NU SKAL I HØRE

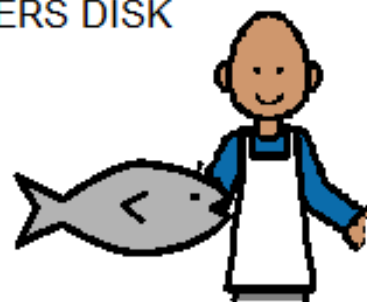
OM DE TRE SMÅ
SØDE FISK

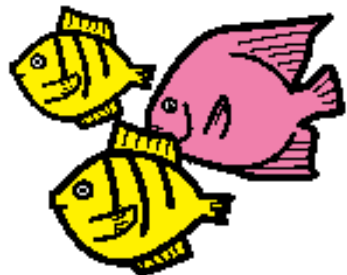
SOM NÆR HAVDE
HAVNET

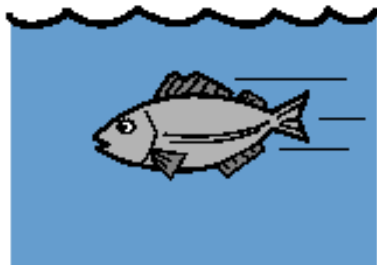
PÅ EN FISKEHAND-
LERS DISK

ALTID DE TRE SMÅ
FISK

SVØMMED' RUNDT

DERES MOR

HAVDE SAGT

AT SVØMNING

ER SUNDT

VIGEDI, VUGEDI,
VIGEDI, VUGEDI
VUM VUM VEJ

FOR DERES MOR
HAVDE SAGT AT
SVØMNING ER
SUNDT

SVØMME, SVØMME I EN SVØMMEPØL

SVØMME, SVØMME

I EN SVØMMEPØL

NÅR DET ER KOLDT

NÅR DET ER VARMT

I EN SVØMMEPØL

RYGCRAWL

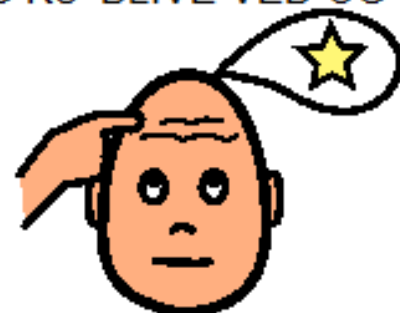
BRYSTCRAWL

DYKKKE PÅ BUNDEN

AH, JEG VILLE ØNSKE
JEG KU' BLIVE VED OG VED

Kære kolleger!

Så er vi i gang!!!!!!

Jeg har brug for følgende for at kunne lave de ønskede materialer:

Hvad skal værkstedet hedde?

Hvilket/hvilke symbol/symboler skal repræsentere jer?

Skriv 3 linjer om hvad der skal foregå i værkstedet.

15-20 ord der er relevante for jeres værksted.

Beskrivelse af værkstederne.

AT VÆRE EN FISK...
FANGE FISK MED FISKE-STANG. DANS DET DER STÅR BAGPÅ. BEVÆG DIG SOM EN FISK!!

FISK PÅ MANGE MÅDER
FISK, MAN KAN SPISE, MALE, SE/RØRE I HAV OG -SHOW KOM TIL MALERIUDSTILLING OG DIAS

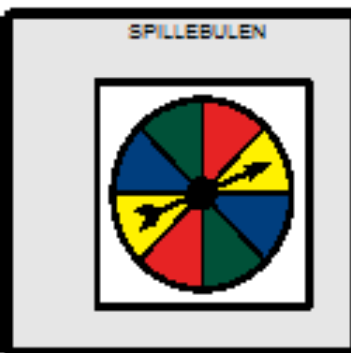
VAND OG FARVER
VI LAVER FORSØG MED VAND OG FARVER

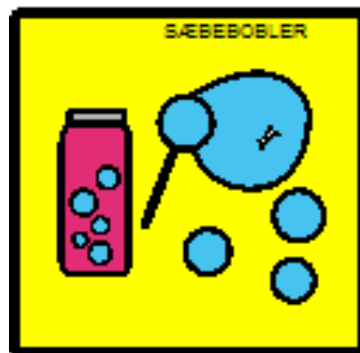
KRIBLE-KRABLE I VAND
SE OG OPLEV KRIBLE-KRABLE-DYR UNDER LUP. TAG PÅ FISKE-TUR I QUIZ-DAMMEN. PRØV KRIBLE-KRABLE VENDESPIL

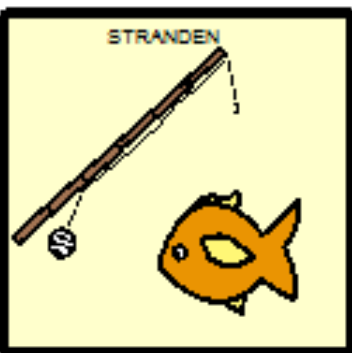
SANSEVÆRKSTED
SANSEVÆRKSTED, MÆRK EN STRAND OG FANG EN FISK

SPILLEBULEN
KOM IND I SPILLEBULEN OG TEST DIN VIDEN OM VAND DYR OG PLANTER

SÆBEBOLER
DER VIL VÆRE MULIGHED FOR AT LAVE SÆBEBOLER I FORSKELLIGE STØRRELSER.

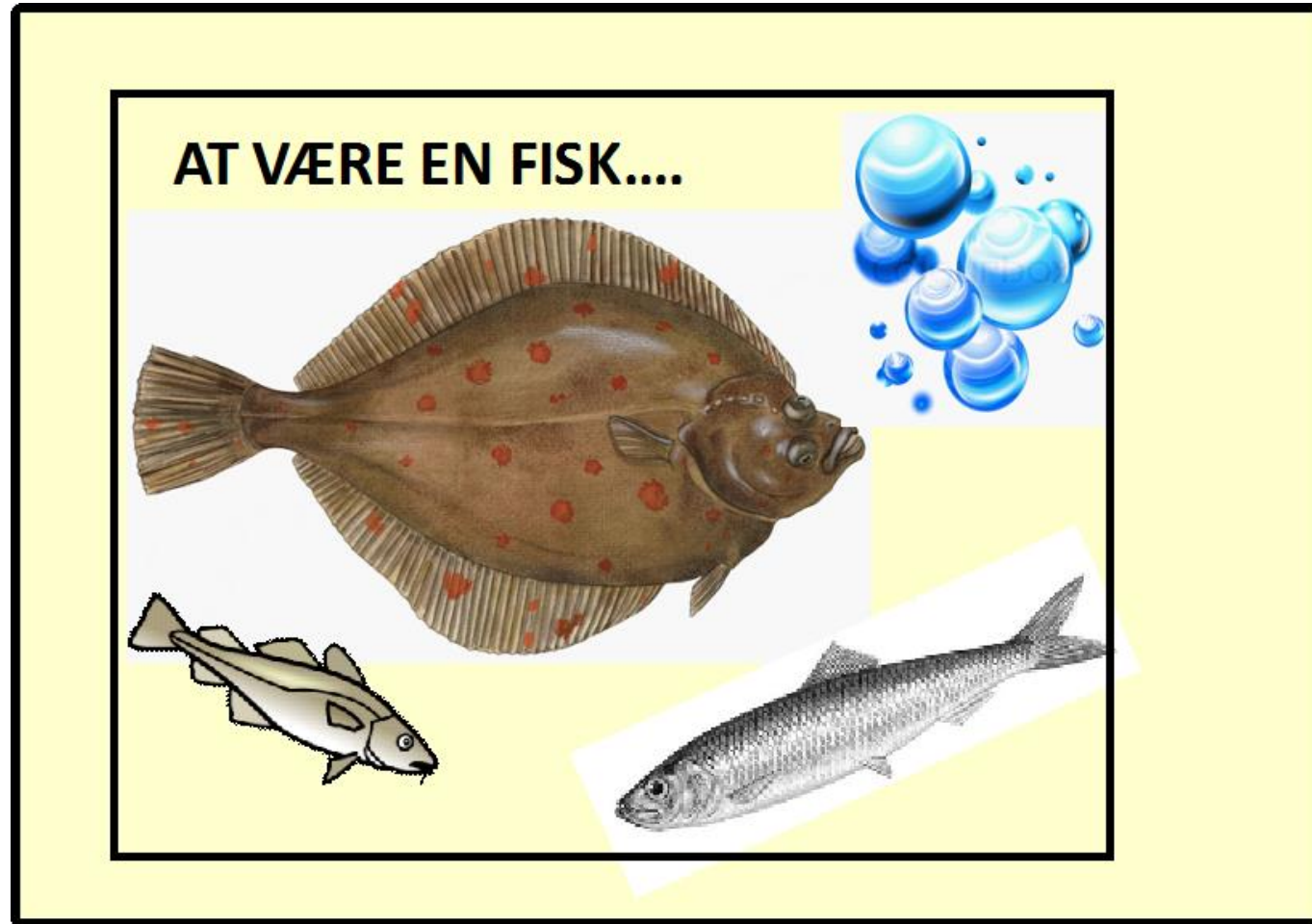
STRANDEN
VI SKAL FISKE DANSKE FISK HØRE STRANDENS LYDE OG OPLEVE STRANDEN

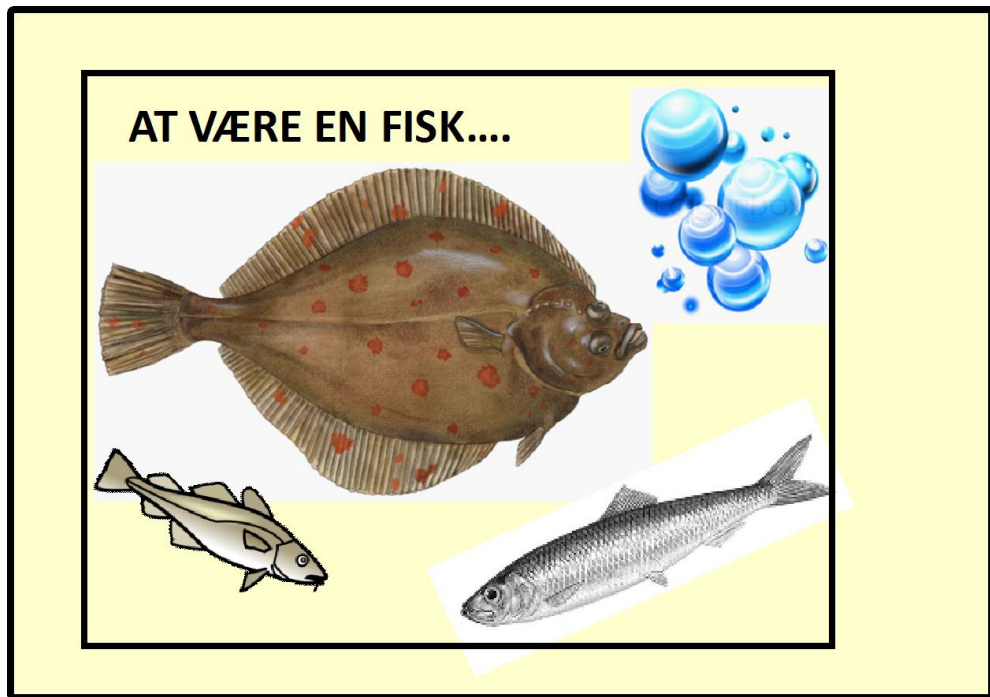
VAND OG BEVÆGELSE
OPLÆG OM VAND, AKTIVITETER MED VAND I BEVÆGELSE, SPILLEJUL, BOWLING, VAND-BALLON OG FØLEKASSE.

Kig godt på de forskellige muligheder, og snak med hinanden om dem. Når I skal ud i værkstederne d. 12. maj vil billederne vise jer vej, så I lige kan finde, det I gerne vil prøve.

Planche udenfor døren:

Tilmelding til besøg i værkstedet

TIDSPUNKT:

KLASSE:

KL. 10.00 – KL. 10.15

KL. 10.20 – KL. 10.35

KL. 10.40 – KL.10.55

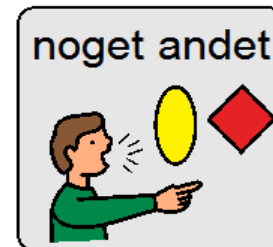
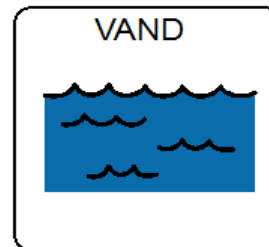
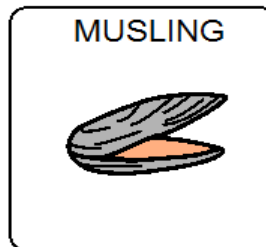
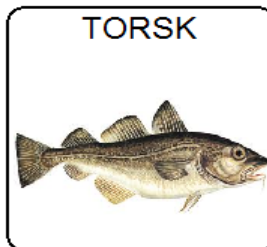
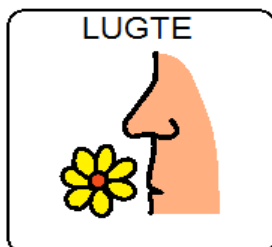
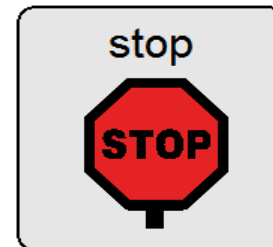
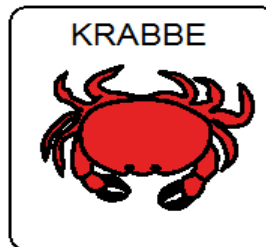
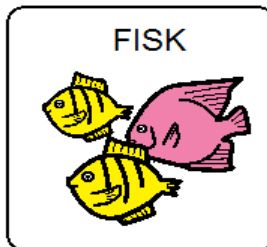
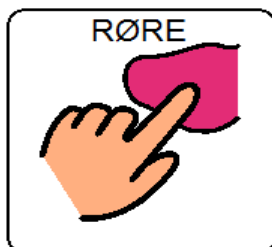
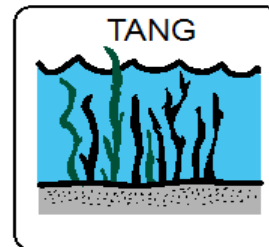
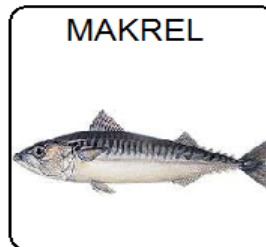
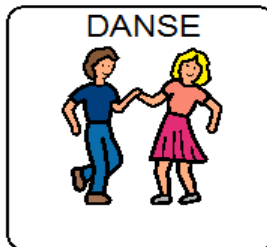
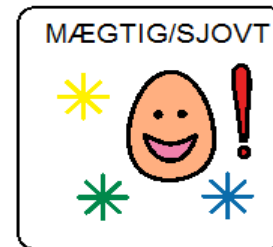
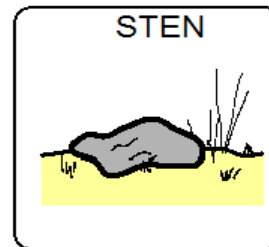
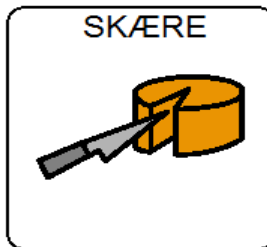
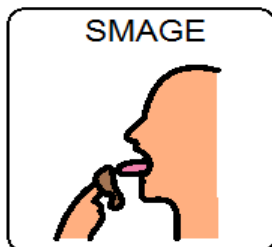
KL. 11.00 – KL. 11.15

KL. 11.20 – KL. 11.35

KL. 11.40 – KL. 11.55

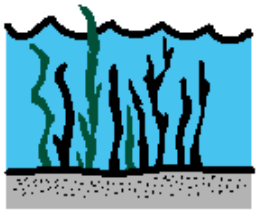
Kommunikationstavler

AT VÆRE EN FISK

Oplevelsespjece

EMNEUGE MAJ 2016

VAND, DYR OG PLANTER

VI HAR I DE TO SIDSTE UGER ARBEJDET MED VAND, DYR OG PLANTER.

JEG HAR VÆRET SAMMEN MED:

JEG SYNES, DET HAR VÆRET:

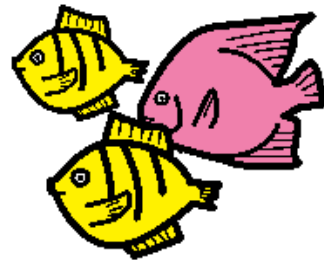
sjovt, godt

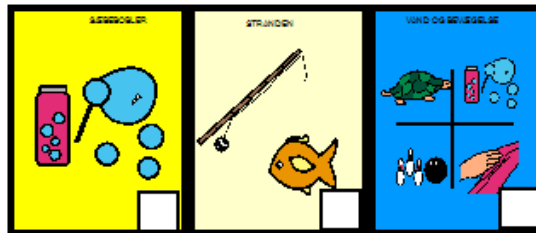
ok

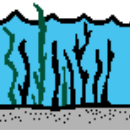
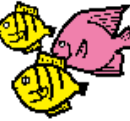
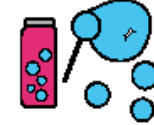
kedeligt

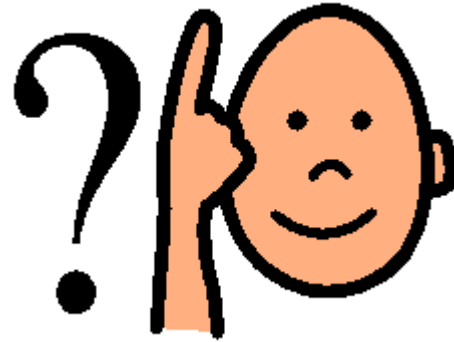
JEG HAR BESØGT FØLGENDE VÆRKSTEDER:

ORD FRA UGEN!

Evaluering

- Forståelseskontrol
- Vendespil, quizzet, billedlotteri
- Interaktive opgaver (smartboard)

Quiz om vand, dyr og planter

Hvordan kom I til Vorupør?

på cykel?

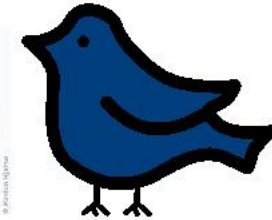
i bus?

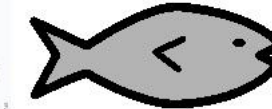
med toget?

Er rødspættten en fugl?

Er rødspættten en fisk?

A close-up photograph of a baby's face, focusing on the mouth and hand. The baby's hand is near their mouth, and their lips are slightly open. The background is a soft, out-of-focus light color.

**BY 18 MONTHS
babies have heard
4,380 HOURS**

**OF SPOKEN
LANGUAGE**
and we don't expect them
to be fluent speakers

YET

**If AAC learners only see symbols modeled for
communication twice weekly for 20-30 minutes, it will take**

84 YEARS

**for them to have the same exposure to aided language
as an 18 month old has to spoken language.**

statistic from Jane Korsten - QIAT Listserv 2011

photo by Rachael Langley - AAC Specialist

Melinda Smith,
2011

"Bare fordi du kender mig,
betyder det ikke at du kan
læse mine tanker og kan
udtrykke mine ord for mig"

"Det hele drejer sig om at
forstå, at det ikke at kunne
tale, ikke betyder at man ikke
har noget at sige"